

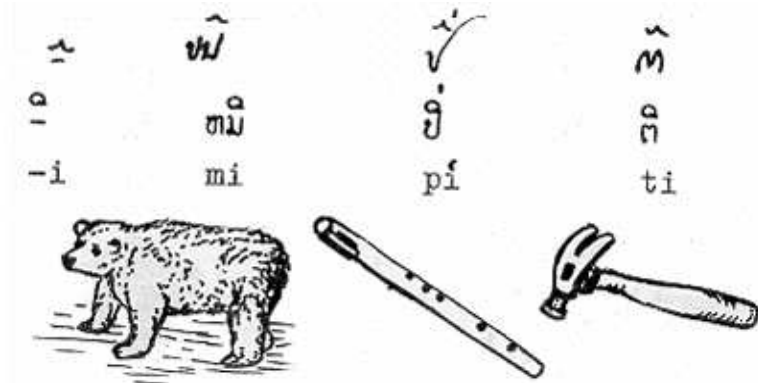

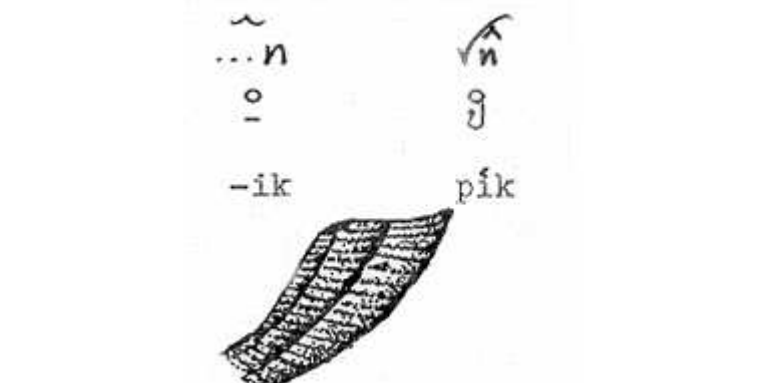

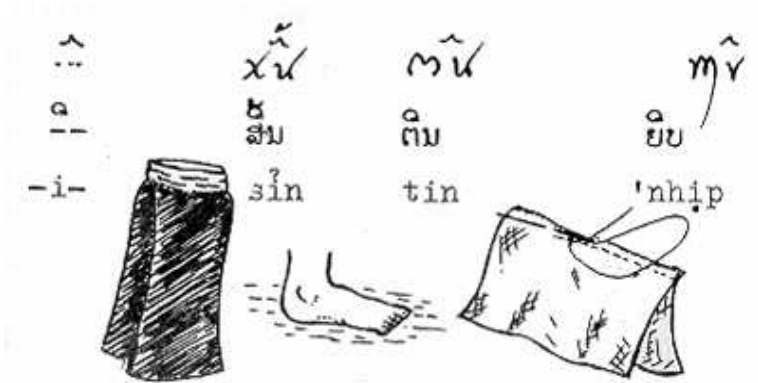

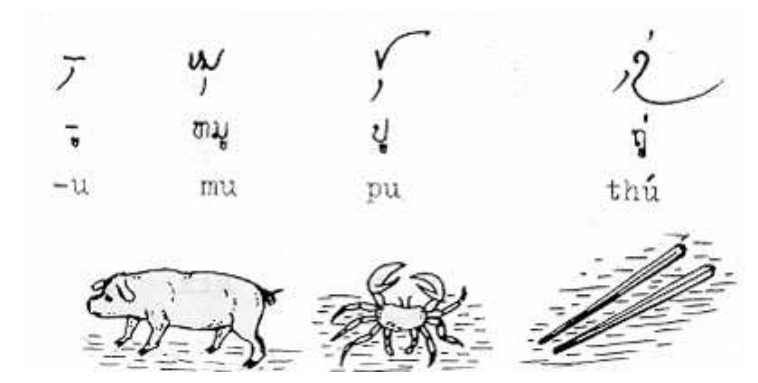

Về trang đầu

NGUYÊN ÂM & VẦN CHỮ THÁI

๗๗๗ ๗๗๗

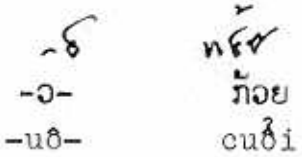

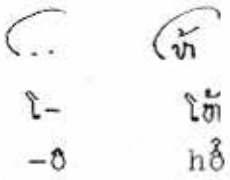

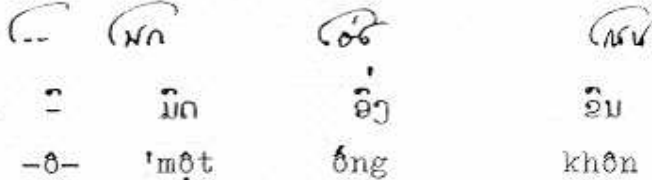

<p style="text-align: center;">๗</p> <p>(may ca)</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">nả</td> <td style="text-align: center;">ta</td> <td style="text-align: center;">sa</td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	-๗	๗๗๗	๗๗	๗๗	-๗	๗๗๗	๗๗	๗๗	-๗	nả	ta	sa	<p style="text-align: center;">A (may ca)</p> <p>๗๗๗ : nả = nỏ, ná</p> <p>๗๗ : ta = mắt</p> <p>๗๗ : sa = lưới cá, vọt</p>
-๗	๗๗๗	๗๗	๗๗											
-๗	๗๗๗	๗๗	๗๗											
-๗	nả	ta	sa											
<p style="text-align: center;">๗๗</p> <p>(-ac)</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">'nạk</td> <td style="text-align: center;">mák</td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	-๗	๗๗๗	๗๗๗	-๗	๗๗	๗๗๗	-๗	'nạk	mák	<p style="text-align: center;">-AK</p> <p>๗๗๗ : 'nạk = rái cá</p> <p>๗๗๗ : mák = trái cây</p>			
-๗	๗๗๗	๗๗๗												
-๗	๗๗	๗๗๗												
-๗	'nạk	mák												
<p style="text-align: center;">๗๗๗</p> <p style="text-align: center;">๗๗</p> <p style="text-align: center;">๗๗</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> <td style="text-align: center;">๗๗๗</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">-๗</td> <td style="text-align: center;">'hái</td> <td style="text-align: center;">éáp</td> <td style="text-align: center;">'cáng</td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	-๗	๗๗๗	๗๗๗	๗๗๗	-๗	๗๗๗	๗๗๗	๗๗๗	-๗	'hái	éáp	'cáng	<p style="text-align: center;">-AI; -AP; -ANG</p> <p>๗๗๗ : 'hái = dép</p> <p>๗๗๗ : éáp = gươm, đao</p> <p>๗๗๗ : 'cáng = cằm</p>
-๗	๗๗๗	๗๗๗	๗๗๗											
-๗	๗๗๗	๗๗๗	๗๗๗											
-๗	'hái	éáp	'cáng											

<p> (may ki)</p>	<p></p>	<p>I (may ki)</p> <p><i>ĩ</i> : mi = con gấu</p> <p><i>ĩe</i> : pí = kèn, sáo</p> <p><i>ĩ</i> : ti = búa</p>
<p></p>	<p></p>	<p>-IK</p> <p><i>ĩk</i> :</p> <p><i>pík</i> = cánh , mái (nhà)</p>
<p> </p>	<p></p>	<p>-IN; -IP</p> <p><i>ĩn</i> : 'sin = váy</p> <p><i>ĩn</i> : tin = bàn chân</p> <p><i>ĩhp</i> : 'nhíp = khâu, may</p>
<p> (may cu)</p>	<p></p>	<p>U (may cu)</p> <p><i>ũ</i> : mu = lợn</p> <p><i>ũ</i> : pu = con cua</p> <p><i>ũe</i> : thú = đũa</p>

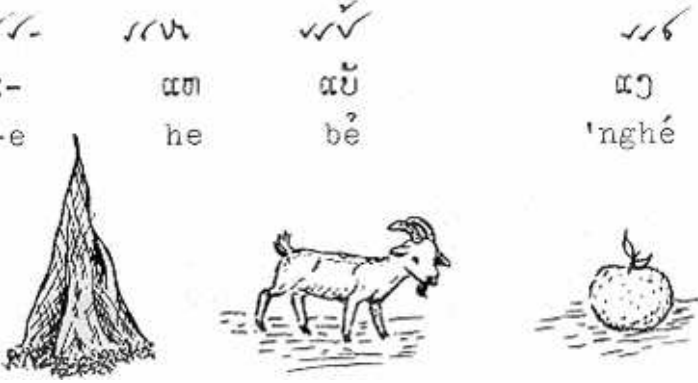
<p>๑๓</p>	<p>-n nη - , -uk áúk</p> <p>vη y púk</p> 	<p>-UK</p> <p>๑๓ : đúk = xương</p> <p>๑๓ : púk = trồng (cây)</p>
<p>๑๓</p> <p>๑๑</p>	<p>-u- ๑๓ chum</p> <p>v๑ ๑๑ bung</p> 	<p>-UM; -UNG</p> <p>๑๓ : chum = vó cá</p> <p>๑๑ : bung = làn, sọt</p>
<p>๑</p> <p>(may cư)</p>	<p>๑ : e -u-</p> <p>๑ : ๑ 'mú</p> <p>x ๑ sư</p> 	<p>U' (may cư)</p> <p>๑ : 'mú = bàn tay</p> <p>x : sư = chữ</p>
<p>๑๓</p> <p>๑๓</p>	<p>-uk, -u- ๑๓ úk</p> <p>v๓ pưn</p> 	<p>-UK; -UN</p> <p>๑๓ : úk = bí ngô</p> <p>๑๓ : pưn = mũi tên</p>

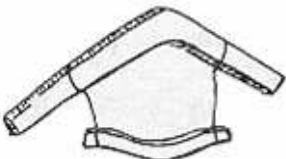

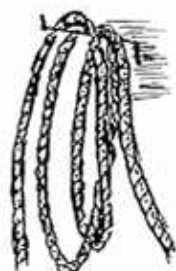
<p>9 (may kia)</p>	<p> </p> <p> -ia kia chia hia </p> <p> </p>	<p>IA (may kia)</p> <p> <i>kia</i> : kia = con dơi <i>chia</i> : chia = giấy <i>hia</i> : hia = cá sấu </p>
<p>9 (may khít)</p> <p>9 (may co)</p>	<p> </p> <p> -iêu- kiêu siêm kiêng </p> <p> </p>	<p>-IÊU; -IÊM; -IÊNG</p> <p> <i>kiêu</i> : kiêu = liềm <i>siêm</i> : siêm = mai, thuồng <i>kiêng</i> : kiêng = quýt </p>
<p>9 (may khít)</p> <p>9 (may co)</p>	<p> </p> <p> -o co to 'do mỏ </p> <p> </p>	<p>O (may co)</p> <p> <i>co to</i> : co to = gốc cây = co to <i>'do</i> : 'do = con cừu = co to <i>mỏ</i> : mỏ = nồi = co to </p>

<p>၉၇</p>	<p>-၉က ဟ၉က ဖ၉က မ၉က</p> <p>၉-ကး ဟ၉ကး ဖ၉ကး မ၉ကး</p> <p>-ok hók bók tók</p> 	<p>-OK</p> <p>ဟ၉က : hók = giáo</p> <p>ဖ၉က : bók = hoa</p> <p>မ၉က : tók = đóng</p>
<p>၉၈</p>	<p>-၉- ခ၉၉ ဖ၉၉ ဟ၉၉</p> <p>-၉- ခီ၉၉ ခ၉၉ ဟီ၉၉</p> <p>-၉- sǒng chong 'cọng</p> 	<p>-ONG</p> <p>ခ၉၉ : sǒng = làn</p> <p>ဖ၉၉ : chong = muôi</p> <p>ဟ၉၉ : 'cọng = công</p>
<p>၉</p> <p>(may cua)</p>	<p>-၉ ဟ၉' ဖ၉' မ၉</p> <p>၉-ဝ ဟီ၉ ဟီ၉ ဟီ၉</p> <p>-ua hua thúá 'ngúa</p> 	<p>UA (may cua)</p> <p>ဟ၉ : hua = đầu</p> <p>ဖ၉ : thúá = đậu</p> <p>မ၉ : 'ngúa = con bò</p>
<p>၉၇</p>	<p>-၉က ဖ၉က ခ၉က</p> <p>၉-ဝး ပီ၉း ခီ၉း</p> <p>-uak buák 'khuak</p> 	<p>-UAK</p> <p>ဖ၉က : buák = vũng nước</p> <p>ခ၉က : 'khuak = nòng nọc</p>

<p>๕๗</p> <p>๕๐</p>	<p> -๑- ๓๕๗ -u๐- ๓๑๑ cuoi buong </p> <p> </p>	<p>-UÔI; -UÔNG</p> <p>๓๕๗ : cuoi = chuối</p> <p>๗๕๐๑ : buong = thìa, muỗng</p> <p>๗๕๐๗ : suong = quần</p>
<p>(may cô)</p>	<p> ๓- ๓๓ -๐ ๓๑ ho co </p> <p> </p>	<p>Ô (may cô)</p> <p>๓๗ : ho = rỗ, sọt</p> <p>๓๗๕๗ :</p> <p>'co 'may = khúc gỗ</p>
<p>๑๐</p> <p>๑๐๐</p> <p>๑๐๐๐</p>	<p> ๓- ๓๓ ๓๑ ๓๗ ๓- ๓๑ ๓๑ ๓๑ -๐- 'm๑t ๑ng kh๑n </p> <p> </p>	<p>-ÔT; -ÔNG; -ÔN</p> <p>๓๑๐ : 'm๑t = con kiến</p> <p>๑๐๑๑ : ๑ng = súng</p> <p>๑๑๐๐ : kh๑n = lông vũ</p>

<p style="text-align: center;">𠵿</p> <p>(may cay)</p>	<p style="text-align: center;"> </p>	<p style="text-align: center;">AY (may cay)</p> <p>𠵿 : 'pháy = lửa</p> <p>𠵿 : cáy = con gà</p> <p>𠵿 : may = chỉ khâu</p>
<p style="text-align: center;">𠵿</p> <p>(may cau)</p>	<p style="text-align: center;"> </p>	<p style="text-align: center;">AU (may cau)</p> <p>𠵿 : bau = lá cây</p> <p>𠵿 : 'dáu = mạng nhện</p>
<p style="text-align: center;">𠵿</p> <p>(may cǎng)</p>	<p style="text-align: center;"> </p>	<p style="text-align: center;">Ă (may cǎng)</p> <p>𠵿 : mát = bọ chét</p> <p>𠵿 : phác = bao dao, vỏ gươm</p> <p>𠵿 : táng = ghé đôn, ghé đầu</p>
<p style="text-align: center;">𠵿</p> <p>(may cǎm)</p>	<p style="text-align: center;"> </p>	<p style="text-align: center;">ĂM (may cǎm)</p> <p>𠵿 : 'năm = nước, sông</p> <p>𠵿 : pǎm = bỏ, chặt</p>

		<p>๗ : thẳm = hang</p>
<p>๘ (may cãn)</p>	<p>๘- hãn</p> <p>๘- pãn</p> 	<p>-ĂN (may cãn)</p> <p>๘ : hãn = lát, miếng</p> <p>๘ : pãn = vát</p>
<p>๙ (may ke)</p>	<p>๙- tạp</p> <p>๙- pạp sư</p> 	<p>-ẤP</p> <p>๙ :</p> <p>'tạp = đánh, đấm</p> <p>๙ :</p> <p>'pạp sư = quyển sách</p>
<p>๑๐ (may ke)</p>	<p>๑๐- he</p> <p>๑๐- bê</p> <p>๑๐- 'nghe</p> 	<p>E (may ke)</p> <p>๑๐ : he = lưới cá</p> <p>๑๐ : bê = con dê</p> <p>๑๐ : nghe = cam</p>

<p>ᨗᩢ᩠ᨦ</p>	<p>ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ -ek ék</p> 	<p>-EK</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : ék = ách</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : bék = vác</p>
<p>ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ</p>	<p>ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ -e- 'het khen tēm</p> 	<p>-ET; -EN; -EM</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : 'het = tê giác</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : khen = cánh tay</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : tēm = viết</p>
<p>ᨗᩢ᩠ᨦ (may cưa)</p>	<p>ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ -ưa sưa 'hưa</p> 	<p>ƯA/ƯƠ (may cưa)</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : sưa = con hổ</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ : 'hưa = thuyền</p>
<p>ᨗᩢ᩠ᨦ</p>	<p>ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ ᨗᩢ᩠ᨦ -ưak 'chưak</p> 	<p>-ƯAK</p> <p>ᨗᩢ᩠ᨦ = dây thừng</p>

<p>ເອຸ</p> <p>ເອຸ</p>	<p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> </p>	<p>-ຸ້ວນ; -ຸ້ອຸ້</p> <p><i>ເອຸ</i> : 'huon = nhà</p> <p><i>ເອຸ</i> : uot = quả ớt</p> <p><i>ເອຸ</i> : đươn = giun, trùn</p>
<p>ເອຸ</p> <p>ເອຸ</p>	<p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ </p> <p> </p>	<p>-ອຸ້ວນ; -ອຸ້ວງ (-ÂN; -ÂNG)</p> <p><i>ເອຸ</i> : 'ngon = bạc, đồng tiền (ngân)</p> <p><i>ເອຸ</i> : song = nia, sàng</p> <p><i>ເອຸ</i> : phong = ong</p>
<p>ເອຸ</p>	<p> ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ ັ </p> <p> </p>	<p>Ê (may kê)</p> <p><i>ເອຸ</i> : pe = công</p>
<p>ເອຸ</p> <p>ເອຸ</p>	<p> ັ ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ ັ </p> <p> ັ ັ ັ ັ </p> <p> </p>	<p>-ÊN; -ÊM; -ÊT</p> <p><i>ເອຸ</i> : men = nhím</p> <p><i>ເອຸ</i> : pet = vịt</p> <p><i>ເອຸ</i> : khem = kim</p>

		<p>ເືອນ : bết = lưới câu</p>
<p>ເື (êb)</p>	<p>ຫາ ເືອນ ກະເຊັບ ca-éép</p> 	<p>-ÊP (êb)</p> <p>ຫາ ເືອນ : ca éép = giỏ, làn</p>
<p>ເືອ (tôi)</p>	<p>ເືອນ ເືອນ ເືອນ ເືອນ ເືອນ ເືອນ ເືອນ ເືອນ -au khau 'cau 'ngáu</p> 	<p>AU (may cau)</p> <p>ເືອນ : khau = sừng, gạc</p> <p>ເືອນ : 'cau = cú mèo</p> <p>ເືອນ : 'ngáu = bóng (tối)</p>

Quy cách đánh vần và viết nguyên âm chữ Thái:

1. Chữ Thái đánh vần cũng gần như tiếng Việt : nguyên âm => phụ âm cuối => phụ âm đầu
=> cả âm như **ban** : ca - no - bo -(là)- ban thì tiếng Việt đánh vần là: a - nờ - an - bờ - an - ban.
2. Nhưng chữ Thái có một điểm đặc trưng là thứ tự viết thường khác với thứ tự phát âm. Điều đó là do nguyên âm chữ Thái cổ có thể viết trước phụ âm đầu, mà cũng có khi viết trên hay dưới phụ âm (nhìn như các dấu phụ của tiếng Việt), chứ không nhất loạt viết theo hàng ngang trên cùng một dòng như các ngôn ngữ Latinh.

Có thể ghi nhớ tóm tắt như sau:

- Viết sau phụ âm đầu : các chữ "a-ua" (**1-8**)
- Viết trước phụ âm đầu: các chữ "e-ư-ay-ur-ô" (**๒-๓-๔-๕-๖**)
- Viết trên phụ âm : "ư-i-ia-ă-m-ăng-khít" (**๗-๘-๙-๑๐-๑๑-๑๒**)

- Viết dưới phụ âm : "u" (๑)
- Vần "au" (๑๑) coi là tổ hợp của "ươ" viết trước, và "a" viết sau phụ âm.
- Nguyên âm ê (๑) có thể coi là tổ hợp của "ươ" viết trước và "ia" viết trên phụ âm. Nguyên âm "ơ" hay "â" (๑) coi là tổ hợp của "ươ" viết trước và "may khít" viết trên phụ âm. (Font Sơn La có riêng 2 con chữ dựng sẵn cho 2 ký tự này, đều viết trước phụ âm đầu.)

Dấu thanh điệu

<p><i>e</i></p> <p>(may nung)</p>		<p><i>๑x</i> : sữa = hồ</p> <p><i>๑xe</i> : sữa = tám nệm, thảm</p>
<p><i>j</i></p> <p>(may xong)</p>		<p><i>๑xj</i> : sữa = áo</p>

1. Các bộ mẫu tự cổ chữ Thái đều không có dấu thanh điệu, nhiều khi không thể đọc chính xác các từ nếu không căn cứ vào văn cảnh cả câu hay cả đoạn, như trong hình vẽ trên là ba từ ý nghĩa khác hẳn nhau !

Để khắc phục nhược điểm này, chữ Thái Thống nhất đã đưa vào hai dấu thanh là thanh một (may nung: *e*) và thanh hai (may xong: *j*). Khi đặt ở tổ thấp thì như dấu sắc và hỏi, còn ở tổ cao thì **gần như** dấu huyền và nặng của tiếng Việt.

2. Chữ Thái có 6 thanh (có vùng chỉ có 5), nhưng không hoàn toàn trùng với 6 thanh tiếng Việt nên khi cần kí hiệu chính xác thì quy ước viết thêm vào cuối từ một con số tương ứng với từng thanh như sau :

Tổ thấp	Tổ cao
ma1: <i>๑๑1</i> Ma (con chó)	ma4: <i>๑๑</i> Mã (vê, tới)
ma2: <i>๑๑๑e</i> Má (ngâm gạo)	ma5: <i>๑๑e</i> Mà (tên sông Mã)
ma3: <i>๑๑๑j</i> Mả (đạn súng)	ma6: <i>๑๑j</i> Mạ (ngựa)

Còn để dễ cho người mới học đã quen với tiếng Việt, thì có thể vẫn giữ cách phiên theo 6 dấu thanh tiếng Việt, nhưng phải linh động ít nhiều. Ví dụ thanh 4 (ngã) thường người ta bỏ trắng như thanh 1 tức là không có dấu ; thanh 5 (huyền) khi gặp phụ âm cuối tắc họng, tiếng

Việt không thể phát âm được, thì cũng phải chuyển thành 6 (nặng) như
nôc5 <=> nôc => nôc.

[về đầu trang](#)